



Polisen

Datum

2016-11-25

Dariernr (äbropas)

GRÄPP 2016:3

Saknr

726

Polismyndigheten
Operativa enheten

Polismyndighetens deltagande vid Frontex-operationer samt hantering av de nationella personalpoolerna

1 Omfattning

Detta processbeslut gäller Polismyndighetens Frontex-verksamhet. Samverkan med andra myndigheter, och vad som gäller deras personal, regleras i särskilda avtal mellan Polismyndigheten och dessa myndigheter.

Beslutet omfattar

- hanteringen av de nationella personalpoolerna,
- deltagande i RRP innefattande beredskap och RRP-insatser,
- uttag till, och deltagande i, Frontex-operationer,
- ekonomiska ersättningar,
- arbetsmiljöansvar samt
- beväpning, utrustning och uniform.

1.1 Definitioner

I detta beslut används följande definitioner:

- *EBCG-förordningen* – Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/1624 av den 14 september 2016 om en europeisk gräns- och kustbevakning och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/399 och upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 863/2007, rådets förordning (EG) nr 2007/2004 och rådets beslut 2005/267/EG.

- *Frontex* – European Border and Coast Guard Agency, EBCGA

- *EBCGT* – European Border and Coast Guard Teams (de europeiska gräns- och kustbevakningsenheterna). Omfattar även RRP.

- *Frontex-operationer* - planerade operationer, pilotprojekt och RRP-insatser anordnade av Frontex om inget annat särskilt sägs.

- *RRP* – Rapid Reaction Pool (snabbinsatsstyrkan), ingår som en undergrupp till EBCGT-poolen.

- *RRP-insatser* – snabba insatser, samövningar, beredskap, utbildningar och möten där RRP tas i anspråk.

- *Det ordinarie tjänstestället* – Den avdelning, polisregion, enhet, sektion ellergrupp där experten har sin ordinarie placering i sin befintliga anställning.

- *Värdmedlemsstaten* – Den medlemsstat på vilkens territorium en Frontex-operation äger rum eller varifrån den utgår.

- *Profiler* – Kompetensbeskrivningar av olika arbetsuppgifter inom Frontex-operationer. Dessa fastställs av Frontex styrelse enligt art. 20:2 i EBCG-förordningen.¹

2 Ansvar

Enligt EBCG-förordningen ska samtliga medlemsstater utse en nationell kontaktpunkt för alla ärenden inom Frontex verksamhetsområden. Av Nationella operativa avdelningens (Noa) handläggningsordning framgår att Gränspolissektionen är Frontex nationella kontaktpunkt.

Noa ansvarar för administrationen av samtliga personalpooler som omfattas av detta beslut.

3 Nationella personalpooler

3.1 Allmänt

Av EBCG-förordningen framgår att deltagande i Frontex-operationer ska, genom upprätthållande av ett antal personalpooler med olika syften, så långt möjligt planeras på årsbasis genom de årliga bilaterala förhandlingarna mellan Frontex och Noa. Endast deltagare i poolerna kan komma i fråga för medverkan i Frontex-operationer. Med så stor framförhållning som möjligt, bereds frågan om utlandsstationering av arbetstagare i en specifik operation av Noa och polisregionerna gemensamt. För RRP gäller särskilda villkor, se avsnitt 3.3.

När en expert tagits ut till en Frontex-operation ska det ordinarie tjänstestället försäkra att denne ges tid för att planera och förbereda sig för uppdraget. Vid hemkomsten ska tid även avsättas till efterarbetet, t ex rapportskrivning och ekonomisk redovisning.

För att experterna i personalpoolerna ska kunna behålla och utveckla sin kompetens, ska dessa ges möjlighet att delta i utbildningar, samövningar och möten anordnade av Frontex eller Polismyndigheten. Polismyndigheten ska, då dess egna möten och utbildningar anordnas, sträva efter att planera dessa med så god framförhållning som möjligt.

Deltagande i någon av Frontex pooler är inte förenligt med utlandsuppdrag på annans uppdrag än Frontex. En förutsättning är också att arbetstagaren inte är förhindrad att arbeta heltid. Arbetstagaren är skyldig att omgående meddela Noa om denne accepterar ett annat utlandsuppdrag eller om möjligheten till heltidsarbete varaktigt förändras. Noa ska även underrättas vid tjänstledigheter eller sjukskrivningar på hel- eller deltid överstigande två månader.

¹ Aktuellt styrelsebeslut finns på www.frontex.europa.eu.

Det ordinarie tjänstestället kan när som helst skriftligen begära hos Noa att en arbetstagare ska avföras från någon av poolerna.

Vid tjänstgöring i Frontex-operationer överförs arbetstagaren till Noa för en tidsbegränsad placering inom ramen för befintlig anställning. Tillhörigheter och behörigheter i polisens IT-system ska dock inte ändras. Inför varje uppdrag ingår Noa och arbetstagaren en överenskommelse där villkoren för uppdraget regleras.

3.2 Nationell pool för gränskontrollexperter (EBCGT-poolen)

Experter anställda av Polismyndigheten kan nomineras till den svenska poolen. I och med nomineringen tar ledningen på det ordinarie tjänstestället ansvar för att dess expert

- har nödvändig kompetens och erfarenhet för ett Frontex-uppdrag,
- fyller minst en av Frontex profiler,
- har körkort med lägst B-behörighet² samt
- är lämplig för uppdrag i internationell miljö.

Experten ska själv kunna styrka sina kunskaper i engelska enligt de krav som Frontex styrelse beslutat.³

Nomineringarna ska samordnas regionvis och lämnas in till Noa då denna bedömer att ett behov finns.

3.3 Nationell pool för gränskontrollexperter – undergrupp RRP

Bestämmelser om RRP återfinns i EBCG-förordningen. Syftet med gruppen är att säkerställa förmågan att delta i snabba gränsinsatser. Den som ingår i RRP är också med i EBCGT-poolen.

Minst 60 experter ska ingå i RRP. Experter anställda av Polismyndigheten kan nomineras till den svenska delen av poolen. Genom ett roterande schema upprätthåller en tredjedel, dock minst 17⁴ experter, en form av beredskap under sex månader för att kunna tjänstgöra i RRP-insatser. Dessa måste kunna inställa sig i insatsområdet senast inom fem arbetsdagar⁵ efter det att Frontex direktör har fattat beslut om en RRP-insats och tillsammans med värdmedlemsstaten godkänt den operativa planen. Beredskapen ska planeras av Noa 18 månader i taget i nära samverkan med de ordinarie tjänsteställena och fastställs av chefen för Noa/Gränspolissektionen. Under beredskapen tjänstgör arbetstagaren

² Gäller för vissa av profilerna

³ Aktuellt styrelsebeslut finns på www.frontex.europa.eu.

⁴ Absolut minimum enligt EBCG-förordningen, Annex I

⁵ Avser Frontex-arbetsdagar.

som vanligt på sitt ordinarie tjänsteställe. Noa och arbetstagaren ingår en överenskommelse där villkoren för deltagandet regleras.

De ordinarie tjänsteställena, vilka har medarbetare i RRP, är bundna vid att omedelbart ställa berörda arbetstagare i beredskapen till Noas förfogande i händelse av en RRP-insats.

Om så krävs, t ex att en särskild profil efterfrågas vilken inte kan tillgodoses enbart med beredskapsgruppen kan övriga experter i undergruppen tas i anspråk. Skulle en situation uppstå där RRP inte räcker till kan i undantagsfullt experter ur EBCGT-poolen anlitas för en RRP-insats. Samtycke från det ordinarie tjänstestället och arbetstagaren krävs då i varje enskilt fall.

3.4 Nationell pool för återvändandexperter

Poolen inrättas genom EBCG-förordningen. Experter anställda av Polismyndigheten kan nomineras⁶ till den svenska delen av poolen. Sverige ska bidra till poolen genom att utse experter med den profil som fastställts av Frontex styrelse. Återvändandexperter med särskild sakkunskap om skydd av barn ska ingå i poolen.

Sveriges bidrag i form av återvändandexperter till återvändandeinsatser och återvändandeinterventioner för det kommande året ska planeras på grundval av årliga bilaterala förhandlingar och avtal med Frontex. I enlighet med avtalet ska Sverige ställa återvändandexperter till förfogande för utplacering på Frontex begäran. Frontex ska på begäran ställa återvändandexperterna till förfogande för de medlemsstater som deltar i återvändandeinsatser och låta experterna delta i återvändandeinterventioner.

3.5 Nationell pool för eskortpersonal

Poolen inrättas genom EBCG-förordningen. Experter anställda av Polismyndigheten kan nomineras⁷ till den svenska delen av poolen. Sverige ska bidra till poolen genom att utse eskortörer vid återvändande med tvång med den profil som fastställts av Frontex styrelse. Eskortörer vid återvändande med tvång med särskild sakkunskap om skydd av barn ska ingå i poolen.

Sveriges bidrag i form av eskortörer vid återvändande med tvång till återvändandeinsatser och återvändandeinterventioner för det kommande året ska planeras på grundval av årliga bilaterala förhandlingar och avtal med Frontex. I enlighet med avtalet ska medlemsstaterna ställa eskortörer vid återvändande med tvång till förfogande för utplacering på Frontex begäran. Frontex ska på begäran ställa eskortörerna i fråga till förfogande för deltagande medlemsstater för att på medlemsstater-

⁶ Enligt förfarandet i 3.2.

⁷ Enligt förfarandet i 3.2.

nas vägnar eskortera personer som är föremål för ett beslut om återvändande och delta i återvändandeinsatser och återvändandeinterventioner.

4 Arbetsmiljöansvar

4.1 Psykosocialt stöd

Noa svarar vid behov för relevant psykosocialt stöd under tjänstgöringen och i nära anslutning till dess avslutande.

4.2 Rehabiliteringsansvar

Vid arbetsskada eller sjukdom som inträffar under Frontex-operationer har Noa det inledande rehabiliteringsansvaret. Rapportering av arbetsskada eller tillbud till arbetsskada ska ske till Noa i rapportsystemet Lisa. Sjukanmälan görs till Noa.

När varje enskild tjänstgöring i Frontex-operationer är avslutad övergår rehabiliteringsansvaret till det ordinarie tjänstestället. En rehabiliteringsplan ska vid behov tas fram och kommuniceras i samverkan med det ordinarie tjänstestället. I denna ska fördelningen av ansvaret för kostnader och åtgärder mellan Noa och det ordinarie tjänstestället klart framgå.

5 Ekonomiska ersättningar

Vid tjänstgöring i Frontex-operationer och för RRP-beredskap gäller följande:

- *Lön*: Betalas av det ordinarie tjänstestället.
- *Traktamente*: Betalas av det ordinarie tjänstestället men återbetalas av Frontex genom efterkrav från Noa.
- *Tidsbegränsat lönetillägg*: Betalas av Noa som uppdragsersättning. Utges endast under den tid då uppdraget pågår.
- *Beredskapstillägg*: Betalas av Noa som ersättning vid RRP-beredskap. (Utgår ej vid deltagande i en RRP-insats.)

Den ersättning som ska betalas ut av Noa regleras i särskilt beslut.⁸

Noa och de ordinarie tjänsteställena ska i särskild ordning komma överens om den administrativa hanteringen för utbetalning av lön, eventuellt förskott, beredskapstillägg och tidsbegränsat lönetillägg.

⁸ Bilaga 1, A394.992/2016, beslut 49/16.

För verksamhet anordnad av Frontex finansierar denna vanligen resor, uppehålle och traktamente under förutsättning att begäran om återkrav görs av Noa enligt Frontex finansiella regelverk.

Uppdraget förutsätter att en enskild överenskommelse om förtroendearbets-tid ingås.

6 Avslutande av tidsbegränsad placering i förtid

Den tidsbegränsade placeringen kan sägas upp på initiativ av Noa eller arbetstagaren. Uppsägning görs skriftligen. Om denna sägs upp beslutar Noa att avsluta densamma och arbetstagaren återgår till tjänst vid det ordinarie tjänstestället.

Noa kan omedelbart avsluta den tillfälliga placeringen om arbetstagaren

- på grund av medicinska eller andra skäl inte längre bedöms kunna fullgöra sitt uppdrag,
- grovt försummat sina skyldigheter eller annars befunnits olämplig för de tilldelade uppgifterna,
- i övrigt brutit mot *Uppförandekod för personal i gränskontroll-operationer*⁹ eller
- brutit mot särskilda föreskrifter som meddelats av Frontex (t ex Code of Conduct¹⁰) eller värdmedlemsstaten.

EBCG-förordningen, artikel 20:5, ger även Frontex rätt att begära att en deltagare i EBCGT-poolen avförs ur poolen om denne uppträtt olämpligt eller brutit mot någon av de särskilda föreskrifterna i föregående stycke. Noa beslutar om begäran ska bifallas.

Om en planerad eller pågående operation ställs in eller avslutas av Frontex eller värdmedlemsstaten upphör den tillfälliga placeringen och arbetstagaren återgår till det ordinarie tjänstestället med omedelbar verkan. Detsamma gäller om behovet av experter förändras eller om profilen ej längre efterfrågas.

7 Beväpning, utrustning och uniform

Beväpning och användning av vapen vid Frontex-uppdrag regleras i EBCG-förordningen, i värdmedlemsstatens nationella lagstiftning, i operationens operativa plan samt i chefen Noas beslut Noa 161/15¹¹.

I de fall beväpning ska bäras under en Frontex-operation ska arbetstagaren medföra den utrustning som det ordinarie tjänstestället tillhandahåller. Med beväpning förstås i detta fall tjänstevapen, ammunition, OC-

⁹ Bilaga 2, A192.844/2016, beslut Noa 108/16

¹⁰ Bilaga 3 Frontex ED decision

¹¹ Bilaga 4, A445.530/2016, beslut Noa 253/16

spray, batong samt handfängsel. Eventuella kostnader som uppstått under placeringen på Noa (t ex reparationer, utbyte mm) ska belasta den samma.

Enligt EBCG-förordningen ska den nationella uniformen bäras under dess operationer. Undantag kan göras inom vissa uppdrag och meddelas då av Frontex genom den operativa planen. I RRP-insatser ska uniform vanligen bäras. Det ordinarie tjänstestället och arbetstagaren ansvarar för uniformeringen.

8 Personuppgifter

Deltagande i någon av personalpoolerna förutsätter att arbetstagaren lämnar sitt medgivande till att dennes personuppgifter får behandlas av Noa och Frontex för syften som omfattas av dess dataregister Operational Resources Management System (OPERA). Medgivande ska även lämnas för kontaktuppgifter till närmast anhörig att användas i nödfall under arbetstagarens medverkan i en Frontex-operation.

Stockholm den 25 november 2016



Stefan Hector

Nationella Operativa Avdelningen



Stefan Hector
Polismästare
Nationella Operativa Avdelningen
Operativa Enheten